

Dnr 0132/21

Tid: 10:00–12:00

Plats: Skype

Närvarande

Ledamöter

Björn Siesjö (ordförande)

Birgitta Lööf

Anna Reuter Metelius (sekreterare)

Mattias von Geijer

Simon Wallqvist

Lena Larsson

Övriga närvarande

Emma Bergström, bygg

Sophia Älfvåg, plan

Miranda Boëthius, plan

Lena Dalerup, Innerstaden

Arvid Törnqvist, EC plan

1. Tid: 10:00 – 10:30 BYGG

Ljusprojektion på centrumhuset/ Kungssportsplatsen

Föredragande: Simon Wallqvist och Lena Dalerup

ansvarig: Björn Siesjö

Fråga

Vasakronan och Innerstaden (fastighetsägarföreningen) arbetar med ett koncept för ljusprojektioner på byggnad inom den historiska stadskärnan. Aktuellt förslag är att projicera på Centrumhuset vid Kungssportsplatsen. Ljusinstallationen ska innehålla konst och icke kommersiella budskap. Eventuellt har Göteborg & CO möjlighet att sköta innehållet. Tidigare har ett förslag om projektion på fasad vid Brunnsparken diskuterats.

Presentation

Lena presenterar ett projektförslag med ljusinstallation på fasad som syftar till att "skapa en spektakulär upplevelse" och ge en "wow-effekt som blir viral" och därmed skapar mervärde för platsen och stärker stadskärnans varumärke som attraktiv stadskärna och besöksmål. Projektet utgår ifrån en satsning, Purple Flag, som är en samverkansmodell som syftar till att skapa förutsättningar för "en hållbar tillväxt med

Dnr 0132/21

Dagordning arkitekturutskottet
Sammanträdesdatum: 2021-05-05

bättre tryggare kvällsupplevelser som stärker platsens varumärke och attraktionskraft”.

Diskussion

Lite delade meningar i AU. Frågor som diskuteras: Är Harry Hjärnes plats / Kungssportsplatsen och Centrumhuset lämpliga för en ljusinstallation? Hur uppfyller en sådan här typ av ljusinstallation tryggare kvällsupplevelser?

Denna del av Kungssportsplatsen är en historiskt strategisk plats i centrala Göteborg och en nyckelplats i den befästa staden. Den oregelbundna platsen bildas i mötet mellan Kungssportsplatsen, Östra Hamngatan och Östra Larmgatan. Just detta stadsrum var entréplatsen vid angoring till staden via den södra stadsporten landvägen, Kungssporten, och är än idag tydligt avläsbar. Platsens läge och form är ett tydligt avtryck av fästningsstaden – där kilformen uppstod där den rutnätsformade kvartersstrukturen mötte ett rundat befästningsverk. Östra Larmgatan var del i försvarsstrukturen för snabb mobilisering av trupper innanför fästningsmuren. (Själva Kungssportens placering är idag inte avläsbar i stadsbilden men var ungefär där nuvarande spårvagnshållplatsen är).

Som stadsrum har platsen, genom sin skala, proportioner, påkostad och omsorgsfull arkitektur från olika tider samt annorlunda form, höga upplevelsemässiga värden. Det är en välbefolkad plats, en etablerad mötesplats - Kopparmärra – men med en lugnare tempo än t ex Brunnsparken. Som levande mötesplats och med sina kopplingar till stadens äldsta historia är det en plats med ovanligt stark identitet och symbolvärde i staden. Karl IX:s ryttarstaty av koppar (invigd 1904) är det självklara blickfånget på platsen sedan 1936 då den flyttades hit.

Centrumhuset är ett kontors- och affärshus ritat av arkitekt Nils Einar Eriksson i funktionalistisk stil med fasader i ljus beige slätputs. Sektionen är karaktäristiskt trappstegsformad. Byggnaden hör till de mest typiska exemplen på 1930-talets funktionalism i Göteborg. Exteriören är välbevarad med ljus slätputsad fasad och tidstypiska detaljer.

En synpunkt: En ljusinstallation kommer att bli dominerande i stadsrummet, särskilt när det är mörkt. Risk att den förtar upplevelsen av stadsrummet och kan upplevas som störande i sitt sammanhang. Det är viktigt att det även ska kunna finnas lugnare rum i staden där man kan välja att röra sig om man vill dra ner lite på sinnesintrycken och bara få ta in staden såsom den är.

En annan synpunkt: En ljusinstallation i detta läge har potential att bli ett positivt och levandegörande inslag i stadsbilden. Viktigt att reglera innehållet, omfattningen på belyst yta samt när installationen ska vara igång.

Platsen anses lämpligare än det tidigare förslaget med ljusinstallation vid Brunnsparken som tidigare har bedömts som för befolkad och stökig för ytterligare aktivering i form av en rörlig ljusinstallation. Centrumhuset kan vara lämplig för en

Dnr 0132/21

Dagordning arkitekturutskottet
Sammanträdesdatum: 2021-05-05

Ijusinstallation då fasaden är relativt slät och sammanhållen utan utkragande dekorationer och detaljering.

En tanke: En stark potential för destinationsutveckling av Göteborgs stadskärna är att lyfta och stärka avläsbarheten av den internationellt sett unika fästningsstaden. Centrala Göteborg är ganska unikt på det sättet att det kommersiella centrumet lever och utvecklas inom den historiska stadsbildningen. Ett välgrundat och långsiktigt hållbart sätt att stärka stadsattraktiviteten och besöksmålet Göteborg är att samtidigt ta tillvara och förädla lämningarna av fästningsstaden. Det finns ett handlingsprogram framtaget för detta ändamål. [Göteborg förstärkt: Fästningsstaden – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](#)

Rekommendation

Förslaget behöver studeras vidare. AU är (försiktigt) positiva, med viss reservation.

2. Tid: 10:30 – 11:00 PLAN

Göteborgs konstmuseum, Lorensberg 6:3

Föredragande: Sophia Älfvåg och Miranda Boëthius

EC: Arvid Törnqvist

Fråga

Planarbete för utveckling av Göteborgs konstmuseum startar. Higab planerar att genomföra en tävling. Beskrivning av projektets bakgrund, behov och förutsättningar samt diskussion kring en plan för kontorets/ utskottets involvering i den arkitektoniska processen/ tävling mm samt behov för samordning med andra omkringliggande projekt som Götaplatsen och Avenyn.

Diskussion / reflektion

Något att fundera över är visualiseringen av tillbyggnaden. I detta tidigare skede så vet vi ju inget om gestaltningen och visualiseringen representerar ju bara en tänkt byggnadsstorlek / en volym och ingenting angående byggnadsvolymens utformning. Vid visualisering av arkitektonisk förtätning är det ju brukligt att visualisera planerade tillkommande volymer med boxar och ofta vita sådana. Något som kanske fungerar bättre för de större stadsbyggnadsgreppen än för mindre infill-projekt. Visualiseringar är ett starkt kommunikationsverktyg som ofta väcker associationer och reaktioner. I arkitektoniskt betydelsefulla och känsliga projekt av den här digniteten är det viktigt att kommunicera att visualiseringen med den vita klossen representerar just byggnadsvolymens tänkta omfattning/byggnadsvolym och inget annat. Götaplatsen är gestaltad i en brytpunkt mellan två olika stilinfluenser: modernism och klassicism, som troligtvis kan bli aktuella att knyta an till på något vis i tillbyggnadens utformning. Klassicismens arkitekturstil uppvisar mer uppbrutna volymer än modernismen. Det finns också olika typer av volymhantering hos bebyggelsen i projektets närmaste omgivning, till exempel angränsande villaområde, vilket också är något som

Dnr 0132/21

Dagordning arkitekturutskottet
Sammanträdesdatum: 2021-05-05

gestaltningen behöver förhålla sig till. För att undvika eventuella missförstånd så kanske det kan vara bra för processen att i detta skede, då volymhanteringen inte är bestämd, visualisera olika potentiella alternativ för denna, med syfte att tydliggöra att det är en gestaltungsfråga som ligger öppen för hantering i en fortsatt process.

En viktig fråga och potential i projektet är hur man använder sig av och möter ytan söder om byggnaden där det finns möjligheter att få till ett fint stadsrum i mötet med villastaden.

Hur förhåller sig det framtida museet till Fågelsången som är ett viktigt stråk och som även blir koppling till Västlänken?

SBK har i processen möjlighet att ställa krav på, bidra till ett tydligt och välgrundat resonemang om arkitektonisk transformation, befintliga och tillkommande värden.

Rekommendation

AU ser gärna fortsatta avstämningar under processens framdrift.

3. Tid: 11:00 – 11:30 BYGG**Bygglov för nybyggnad av flerbostadshus samt nya cykelförråd, Bostad2021, RUD 8:18, RUD 8:19****Föredragande: Emma Bergström****EC: Johan Hagsgård****Fråga**

Tas upp då det är BoStad 2021. Projektet omfattar ca 200 lägenheter i flerbostadshus invid de så kallade stjärnhusen i Rud. Balder är exploatör och White arkitekter.

Diskussion

De vita och i plan stjärnformade 'stjärnhusen' är ett signifikant motiv på håll och del i Frölundas typiskt grafiska modernism. Det är byggnader som syns på håll som del i ett storskaligt landskap där varje bostadsområde har ett tydligt uttryck och en stark arkitektonisk identitet.

Sammantaget uppfattas förslaget som enkla, ordinära bostadsvolymer utan något extra. Kan tyckas okej men skillnad, till skillnad från sina grannhus, en tydlig och sammanhållen identitet. Lite blandade synpunkter:

Det är en ovanligt bra hantering av betongelementskarvar som är acceptabel. Det kan bli fina kvaliteter på innergården. Och positivt att gatumarken styrs upp med ordentlig cykelbana. Passagen genom byggnaderna behöver bli tydligare markerad genom en ordentlig inramning eller liknande. Som det är nu är den för intetsägande för att signalera en angöring in i och väg genom området.

Dnr 0132/21

Dagordning arkitekturutskottet
Sammanträdesdatum: 2021-05-05

Det är synd att stjärnhusen döljs av de föreslagna volymerna.

De största problemen/utvecklingspotentialen med förslaget är volymhanteringen "lådigheten", färgsättningen samt bottenvåningarna som upplevs som slutna och därmed inte tillför liv i gaturummet. Därtill behöver avslutet mot himlen vara mer markerat.

Den brokiga volymhanteringen med olika höjder ger tillsammans med en spretig färgpalett ett disparat intryck. Det kan noteras att den vertikala indelningen som ska ge sken av en småskalig fastighetsindelning och en varierad stadsbild inte fyller sitt syfte. Brokigheten blir påklistrad och upplevs som "falsk" då den inte är dynamiskt framvuxen över tid som sin förebild den täta blandstaden i en äldre stadsbebyggelse. Förslaget uppvisar en enhetlighet men en enhetlighet som samtidigt saknar en god helhetsverkan.

Angående färgpaletten så anger planbestämmelsen att bebyggelsen ska ha fasader i jordfärger vilket inte är det som visas i förslaget i nuläget. Jordfärger är ett samlingsnamn för kulörer som traditionellt härrör från de naturliga jordpigmenten ockra, umbra och terra. Jordfärger omfattar ett rikt spektrum av varma nyanser inom de gula, bruna och röda kulörtonerna vilket skulle kunna göra sig fint på detta projekt som kontrast till de vita stjärnhusen.

Rekommendation

Gestaltningen skulle behöva bearbetas utifrån synpunkter angående brister/förbättringspotential som nämns ovan: möjligheten att öppna upp/aktivera bottenvåningarna mot gatan ses över, färgsättningen ses över för att uppfylla planbestämmelsen om jordfärger, byggnadernas avslutning mot himlen bör bearbetas – om möjligt höjas något i förhållande till fönstrens överkant.

4. Tid: 11:30 – 12:00

PLAN

Gestaltningsarbetet på kontoret

Föredragande: Simon Wallqvist

EC:

Fråga

Presentation av förslag till upplägg av projekt att arbeta vidare med att medvetandegöra gestaltningsarbetet på SBK. Anna Reuter Metelius föreslås som en person som kan vara drivande i ett projekt där flera olika uppdrag slås samman. Simon bokar in tider för diskussion på avdelningarna och i enheterna.